

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPĂRHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Staur. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 an . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

Deschiderea anului școlar la Academia noastră teologică

Duminecă, în 2 Octombrie, după săvârșirea la Catedrală, a sfintei liturghii și după săvârșirea chemării Duhului sfânt, s'a inaugurat anul școlar nou la Academia noastră teologică, — cel de al doisprezecelea an, decând „Institutul teologic“ de odinioară a fost ridicat la gradul de Academie teologică.

Serbarea inaugurării s'a petrecut în condiții excepționale, față de trecut. Nu numai prin a ceea că, pelângă asistența Prea Sfinției Sale Părintelui episcop Andrei, a fost de față și P. Sf. Sa Episcopul anglican, Harold Buxton al Gibraltarului, ci și din alte temeuri, pe cari, în parte, cititorii noștri le cunosc deja — înnoirea, în mare parte, a colegiului profesoral — ca și pentru că, în acest an școlar, Academia noastră teologică e în situația să aibă între studenții săi, nu numai Români, din patrie și din străinătate, ci — la deosebita dorință și aprobare a P. Sf. Sale — și studenți de alte naționalități: englezi și albanezi, pelângă cinci bursieri, primiți din tot atâtea eparhii din vechiul Regat.

Școala noastră academică-teologică, deci, se află, din acest an școlar începând, în condiții de a-și lărgi nu numai prestigiul propriu, ci și legăturile de până aci, prin studenții săi, ca și prin alți factori bisericești, din afară de țară chiar, cari își vor îndrepta de aci încolo spre ea privirile, ca și așteptările legitime.

Avem toată nădejdea de bine, că P. Cucernicii profesori ai Academiei noastre teologice, conștienți de această sporită misiune, vor satisface pe deplin chemării lor, care, deaci încolo se va resfrânge mai departe de catedrele lor și de granițele eparhiei noastre.

Serbarea școlară s'a petrecut în sala festivă a Academiei teologice, unde s'a concentrat — pornind dela catedrală, pe urma celor doi Episcopi — mult public creștinesc. Între cei de față erau profesorii pensionari: I. P. C. Sa fostul rector Dr. T. Botiș, și

d. Al. Lipovan, lipsind însă I. P. C. Sa arhim. Dr. I. I. Suciu, trecut recent printr'o operație.

După cântarea de corul Academiei, a rugăciunii Domnești „Tatăl nostru“, a luat cuvântul noul rector, P. C. Sa Păr. Dr. *Nicolae Popovici*.

A urmat P. Sf. Sa Părintele episcop *Andrei*, după care a luat cuvântul P. Sf. Sa episcopul anglican *Harold Buxton*, iar corul Academiei teologice a executat două cântări religioase.

Cu aceasta, s'a încheiat festivitatea.

În cele ce urmează redăm cele trei cuvântări rostite cu acest prilej.

Cuvântarea

P. C. Sale Părintelui Rector *Dr. Nicolae Popovici* la deschiderea anului școlar 1938/39 dela Academia Teologică din Arad.

Suntem în pragul celui de al 117-lea an școlar din viața Școalei noastre teologice. De astă dată avem marea bucurie, ca solemnitatea de deschiderea anului școlar să fie onorată de prezența unui înalt ierarh al Bisericii anglicane, care Biserica, bazată pe tradițiile comune cu noi, moștenite din primele veacuri ale Creștinismului, nu încetează de a căuta căile cele mai potrivite pentru restabilirea unității întregii Biserici creștine. Biserica anglicană este Biserica nobilii și marelui națiuni engleze, pătrunsă adânc de duhul creștinesc, ai cărei reprezentanți, îndemuați de sufletul lor creștinesc umanitar, chiar în zilele de azi au făcut cu succes eforturi supraomenești pentru salvarea omenirii întregi din cataclismul unui războiu groasnic. Salutăm în mijlocul nostru cu profund respect pe Prea Sfinția Sa Episcopul *Harold de Gibraltar*, asigurându-l, că ne-am bucurat totdeauna de actele de amicitie dintre marea Biserică creștinească anglicană și Sf. noastră Biserică Ortodoxă. Și aceasta cu atât mai mult de când avem în fruntea noastră pe Prea Sfințitul nostru Episcop *Andrei*, care însuși este un convins aderent al apropierii dintre cele două Biserici.

Prea Sfințite Părinte Episcop de Gibraltar!

Evenimentul unic în viața Școalei noastre al vizitațiunii Prea Sfinției Voastre va fi înscris cu litere de aur în paginile Istoriei sale. În acelaș timp, suntem recunoscători că Biserica anglicană a găsit de cuviință

să aleagă tocmai școala noastră, pentru că să ne trimiță, în acest an școlar, doi studenți, cu scopul ca să cunoască mai de aproape disciplinele noastre teologice și viața noastră bisericească. Ne vom sili, ca acești tineri să se simțească cât mai bine în mijlocul nostru și ca, prin legăturile intime ce se vor încheia între cei doi oaspeți iubii și noi, să contribuim și noi cât de puțin la cimentarea amicitiei Bisericii noastre. Cu aceste gânduri Vă spunem, Prea Sfințite Părinte Episcop, fiți binevenit în mijlocul nostru!

Dar la deschiderea anului nou școlar mai avem bucuria să constatăm, că la Academia noastră Teologică, pe lângă studenții din Eparhia noastră și din diferitele colțuri ale țării noastre, se sporește și numărul studenților ortodocși români și de alt neam de peste hotare, astfel că acum avem studenți din *Jugo-Slavia Ungaria și Albania*. Aceasta este o dovadă a prestigiului, de care Școala noastră se bucură, nu numai la noi în țară, ci și peste granițele țării noastre, prin ceea ce vom avea o sferă de influență tot mai întinsă.

În același timp însă solemnitatea noastră de azi este pătrunsă și de o nuanță de duioșie și părere de rău, deoarece ne vedem constrânși să ne despărțim de trei dascăli dintre cei mai distinși, pe care i-a avut Școala noastră în tot decursul vieții sale. Dispozițiunile noi ale legii de pensionări au luat din mijlocul nostru pe fostul nostru rector, pe Prea Cucernicia Sa Păr. Icon. Stavr. *Dr. Teodor Botiș* și pe profesorii: *I. P. C. Sa Păr. Arhim. Dr. Iustin I. Suciu* și *DI. Atanasie Lipovan*. Sfințile Lor Păr. Botiș și Suciu și-au închinat viața lor întreagă Școlii noastre. Sufletele lor, ființa lor întreagă, timp de aproape patru decenii, au fost contopite cu viața acestei Școli. Toată energia lor a fost depusă în interesul pregătirii păstorilor și conducătorilor sufletești ai poporului drept credincios din Eparhia noastră. Astăzi Sfințile Lor, când se retrag la odihna bine meritată, au deplină mângâiere și dreptul să privească la atâten și la atâtea serii de preoți buni și de personalități distinse ale vieții noastre bisericești și naționale, care au plecat de pe băncile acestei Școale, cu sufletele și caracterele formate de dânsii. În special Părintelui Botiș, în calitate de rector și de conducător administrativ al Școlii noastre timp de douăzeci de ani, îi datorăm recunoștință și pentru neconținutul progres realizat în înzestrarea Școlii cu cele necesare unei cât mai bune funcționări.

De asemenea și DI profesor *Atanasie Lipovan*, timp de două decenii, și-a cheltuit toate energiile sufletești în cadrele școlii noastre, în interesul cultivării, păstrării și răspândirii cântării noastre bisericești tradiționale.

Astăzi, toți trei, cu tot dreptul, pot spune cu Sf. Apostol Pavel: „M'am luptat lupta cea bună... am păzit credința, de aci încolo îmi stă înaintea cununa dreptății, pe care mi-o va da Domnul“ (II Tim. 4,7—8).

Școala noastră le va fi pururea recunoșcătoare, iar noi foștii lor colegi mai tineri, îi rugăm călduros: să ne stea și de aci înainte în ajutor cu sfaturile lor înțelepte. În special pentru Păr. Arh. m. Suciu, care se află pe patul suferinții, rugăm pe atotmilostivul Dumnezeu să-i dăruiască grabnica însănătoșare.

Dar alături de duioșia despărțirii de cei trei distinși foști colegi ai noștri, avem bucuria că, prin grija prea bunului nostru Stăpân, Prea Sf. Sa Păr. Episcop, și a Veneratului Consiliu Eparhia', locul celor ce pleacă

din mijlocul nostru este luat de trei preoți dintre cei mai distinși: *Păr. Dr. Petru Deheleanu, Ilarion Felea și Petru Bancea*, cari cu acest an școlar își încep funcțiunea, în calitate de profesori titulari provizori ai Școlii noastre. În deplina convingerea că Sfințile Lor vor fi demni urmași ai înaintașilor lor le zicem: Fiți bine-veniți în mijlocul nostru și spor la muncă, cu ajutorul lui Dumnezeu!

Cu aceste schimbări din organizația Academiei noastre Teologice începem noul an școlar *sub regimul legii noi*, ce s'a dat pentru reorganizarea învățământului teologic, prin care legea Academiei Teologice au fost recunoscute legal și din partea Statului, dându-li-se și dreptul de a elibera diplome de licență și de magistru în Teologie.

Începem acest an școlar cu încredere fermă în viitor, căci, pe lângă nădejdea ce o punem în ajutorul bunului Dumnezeu, ne răzămăm nu numai pe modestele noastre puteri, cărora ni s'a încredințat grija tineretului din această Școală, ci în prima linie pe sprijinul larg și pe dragostea Prea Sfințitului nostru Episcop Andrei.

Prea Sfințite Stăpâne, noi știm, că sufletul mare al Prea Sfinției Voastre este legat cu toate firele sale de această școală și ca, de-a progresul ei, așteptați în bună parte regenerarea și adâncirea vieții religioase a credincioșilor din Eparhia noastră. Știm că gândul Prea Sfinției Voastre se îndreaptă zi de zi spre noi și că, neconținut, Vă preocupați de îmbunătățirile, ce s-ar putea realiza în toate domeniile vieții acestei școli. Și mai știm, că faceți aceasta atât în calitate de conducător suprem al tuturor așezămintelor din Eparhia noastră, dar mai ales din îndemnul sufletesc de fost rector și profesor de Teologie, în care calitate cunoașteți mai bine decât oricare dintre noi toate problemele învățământului teologic. Potrivit îndrumărilor, ce veți binevoi să ni le dați și pe cari noi le primim cu toată supunerea fiască și cu toată dragostea, ne vom strădui din toate puterile să traducem în realitate aceste îndrumări, pentru ca școala noastră să meargă neconținut pe calea progresului. Noi, profesori și studenți, Vă mulțumim din tot sufletul, Vă suntem și vom fi totdeauna recunoscători pentru tot ceea ce ați făcut și veți face în viitor în interesul Școlii noastre. Rugăm umiliți pe Bunul Dumnezeu să Vă dăruiască Sfintei noastre Biserici, în pace, întreg, cinstit, sănătos și întru zile îndelungate.

Iată, de ce începem noul an școlar nu numai cu nădejde și cu încredere, ci și cu cea mai deplină siguranță a viitorului!

Și acum câteva cuvinte către voi, iubii studenți! Venind în această Școală, voi v'ați ales cariera de preot, care se deosebește esențial de oricare altă carieră lumească. Preoția este o instituție de origină divină și misiunea preotului este de ordin supra-natural, de oarece deși preotul este pus în serviciul oamenilor, totuși el nu îndeplinește lucrări omenești, ci dumnezeiești, sau după cum spune Sf. Apostol Pavel: „Ei fiind luați dintre oameni, este pus pentru oameni, spre cele ce sunt către Dumnezeu“ (Evrei V. 1).

Prin urmare și pregătirea pentru cariera de preot trebuie să se deosebească esențial de pregătirea pentru oricare carieră lumească.

Fără îndoială că și studentul teolog, când își alege cariera, dorește, ca oricare alt tânăr, să fie cât mai fericit. Dar sub fericire se înțeleg diferite lucruri, după cum și concepțiile de viață ale oamenilor sunt

foarte diferite. În special toate carierele lumești au în vedere aproape numai bunurile materiale, pe când cariera preoțească întinde la bunuri sufletești, tinde spre fericirea supremă a idealismului religios creștin, în care sunt rezervate preotului cele mai înalte plăceri și bucurii sufletești, incomparabil superioare celor materiale. Preotului îi sunt încredințate spre îngrijire sufletele oamenilor; și cu cât sufletul omului este superior față de corp, cu atât mai superioară și plină de bucurii sufletești este și misiunea preoțească față de toate celelalte misiuni. Preotul este trimisul și reprezentantul Mântuitorului nostru Iisus Hristos între oameni, el predică o doctrină dumnezeiască, iar nu omenească, are datoria să scoată mai ales sufletele bolnave din mocirla morală a vremilor de azi, să convingă pe oameni ca să-și îndrepte privirile mai mult spre Cer și să mijcocească legătura lor cu Dumnezeu.

Iată cum zăgrăvește un scriitor modern rolul preotului: „El este un om al tuturor, pentru că este părinte sufletească al tuturor; este chemat ca martor, ca sfătuitor ori ca reprezentant în toate actele cele mai solemne ale vieții; care ia pe om dela sânul mamei sale și nu-l lasă decât la mormânt; care binecuvintează și sfințește lașagul, nunta, patul morții și sicriul; un om, pe care copilașii se obișnuiesc a-l iubi, a-l venera, și a se teme fiiește de el; pe care chiar necunoscuții îl numesc: părinte; la picioarele căruia creștinii merg a depune mărturisirile lor cele mai intime; un om, care prin starea sa este mângâietorul tuturor nenorocirilor sufletului și ale trupului... acest om este preotul” (Citat după P. Vintilescu, Preotul în fața chemării sale de păstor al sufletelor, pag. 65).

Iar Sf. Efrem Sirul spune următoarele despre preoție: „Minune uimitoare, putere nespusă, mister înfricoșat al preoției! Slujbă sfântă, sublimă, de neprețuit, cu care Hristos a binevoit să însărcineze pe nevrednicul: Sale făpturi! Eu îl văd pe preot în mijlocul sfinților, în cetele curții Împăratului Împăraților” (Citat după P. Vintilescu, (p. cit. pag. 60).

În conformitate cu acest caracter sublim al demnității preoției trebuie să fie și pregătirea pentru cariera preoțească. În special se cer mai ales câștigarea și adâncirea a două calități sufletești: *Convingerea profund-religioasă, înbinată cu spiritul misiunii*. Nu este suficient ca preotul să cunoască numai științele teologice sau să fie numai un om religios, ci trebuie să știe să convingă și pe alții, ca să trăiască o viață spiritual-religioasă și să dorească a se ridica tot mai mult dela cele pământești la cele cerești. Mai ales câștigarea acestor forțe sufletești îl are ca scop pregătirea voastră în această Școală, *prin studii aprofundate al disciplinelor teologice, prin exercițiul cât mai des al rugăciunii și meditației*, precum și *prin viața întreagă*, ce o veți duce în această Școală, sub îndrumarea și ocrotirea căpeteniei supreme a Școlii noastre, a Prea Sfințitului nostru Episcop, și sub îndrumarea și supravegherea noastră, a celor cari suntem puși să călăuzim mai de aproape pașii voștri.

Vă rog pe toți, iubii studenți, să aveți în vedere în tot timpul ce-l veți petrece aici, aceste gânduri, năzuindu-vă din toate puterile să le realizați, ca să puteți deveni preoți adevărați, așa cum îi reclamă în vremurile noastre Sf. noastră Biserică Ortodoxă, Neamul și Țara noastră.

În sfârșit, mulțumind respectuos Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop și Veneratului Consiliu Eparchial pentru încredințarea — de conducător administrativ, vremelnic, al Școlii noastre — ce au binevoit să o dea modestei mele persoane, și mulțumind călduros și tuturor oaspeților, cari au binevoit să onoreze cu prezența lor solemnitatea noastră de azi, rog cu umilință pe Atototernicul Dumnezeu: să ne dăruiască ajutorul Sau cel prea înalt și binecuvântarea Sa cea cerească, în munca ce ne așteaptă și declar deschis anul nostru academic 1938/39.

Cuvântarea P. S. Episcop Andrei.

P. Sf. Sa a spus în rezumat următoarele: Cineva m'a întrebat odată: Care a fost cea dintâi școală teologică? I-am răspuns: Socot — dacă se poate vorbi astfel — că au fost cei trei ani și jumătate, petrecuți de apostoli împreună cu Mântuitorul. Din simpli pescari, neînvățați, ei au fost transformați în acest timp în apostoli cari au schimbat lumea, din păgână în creștină. Numai 12 apostoli au fost de ajuns pentru această minune.

Mai deunăzi am spus la Adunarea Clerului, că rădăcina și origina preoției eu o văd în cele petrecute la Cina cea de taină. Apostolul Ioan era culcat pe pieptul Mântuitorului, dar și ceilalți apostoli erau culcați la masă. Unul singur își putea răzima deodată capul pe pieptul Mântuitorului, dar desigur în acel piept dragostea avea loc pentru fieștecare din apostoli. Iubirea lui Hristos e temelul preoției. Preotul este dragostea lui Hristos trimisă în lume. Numai câtă vreme preotul iubește pe Hristos, el este apostolul lui, altcum devine păstor năimit.

Apostolul Pavel, vorbind despre apostolat, zice: „Așa să ne socotească pre noi fiecare, ca *slujitori ai lui Hristos și ca iconomi ai tainelor lui Dumnezeu*” (I. Cor. 4 v. 1). Poate fi ceva mai de cinste decât a fi „slujitor al lui Hristos”, al Domnului domnilor, Stăpânului stăpânilor, Împăratului împăraților? Poate fi ceva mai mareț decât a fi „iconom al tainelor lui Dumnezeu”, adică a lega și deslega și a deschide cerurile? Și ca mândria să nu cuprindă inima preotului, apostolul Pavel adaugă: „Avem, însă, comoara aceasta în vase de lut, ca să se învedereze, că înălțimea puterii este a lui Dumnezeu, iară nu dela noi”. (II. Cor. 4 v. 7). Acelaș apostol numește preoția „slujirea împăcării” (II. Cor. 5 v. 8) omului cu Dumnezeu.

Ezekiel în c. 33 vorbind despre profet, spune că el este „străjer luat din mijlocul poporului” care vede sabia venind și sunând din trimbișă deșteaptă poporul. El este dator a grăi cuvintele lui Dumnezeu. Dacă muștră pe cel păcătos și acesta nu se pocăiește, ci puer în fărădelegea sa, profetul își va mântui sufletul. Însă dacă face și nu spune păcătosului calea cea rea, ca să se întoarcă dela ea, acesta va pieri dar sângele lui din mâinile profetului se va cere. Datoria de a fi grăitor al lui Dumnezeu o arată ap. Pavel în cuvintele: „Că de vestesc evanghelia, n'am cuvânt de laudă, întrucât poruncă mare stă deasupra mea. Vai mie, dacă nu binevestesc!” (I. Cor. 9 v. 16).

Preoția este o chemare cerească. Pentru ea se cere vocațiune. Cuvântul acesta înseamnă: chemare, sădită de Dumnezeu în suflet. Cel ce o are, iubește Biserica, figura preoțească, serviciile divine, rugăciunea și calcă tot des pragul Casei Domnului. Vai aceuia

care sufocă glasul vocașunii. În schimb, nu mi pot închipui ceva mai sublim decât o viață tinăre, plină de vigoare și entuziasm, care ascultând de glasul vocașunii, se dedică slujirii lui Hristos, și părăsește lumea cu bogățiile și plăcerile ei înșelătoare. Cei ce s'au dedicat preoției pot întreba și ei cu apostolul Petru pe Mântuitorul, zicând: „Iată noi am lăsat toate și Te-am urmat pre Tine. Ce oare va fi nouă?” Iisus rosti către ei: „Adevăr grăesc vouă, că voi ceice M'afi urmat pe Mine, la nașterea din nou a lumii, când fiul omului va șede în jeșul măririi sale, veși șede a și voi în 12 jeșuri, judecând cele 12 seminții ale lui Israel. Și oricine, care a lăsat frași sau surori, sau tată sau mamă, sau femea sau copii, sau moși sau case, pentru numele meu, înmulțit va lua înapoi și va moșteni viața veșnică”. (Mat. 19 v. 27—28).

În continuare P. S. Sa spune că cu acest an școlar începe o eră nouă pentru școala aceasta Aduce elogiul celor 3 profesori pensionași: Rector Dr. T. Botiș, Arhim. Dr. I. Suciș și At. Lipovan și înlimpină cu cuvinte pline de nădejde pe cei 3 profesori nou numiși.

Academia teologică din Arad a devenit punctul de întâlnire pentru candidași la preoție ori. români din: Ungaria, Jugoslavia, Albania și V. Regat. Ne au venit anul acesta și 2 studenți teologi englezi.

P. S. Sa roagă pe Dumnezeu să binecuvinteze gândul bun ce l-a avut, îndrumând școala în făgașuri noi, și invocă harul lui Dumnezeu peste profesorii, studenții Academiei și munca noului an școlar.

La sfârșit P. S. Sa se adresează în englezește Prea Sfințitului Episcop Harold de Gibraltar, arătându-i importanța acestei școale, care datează din 1822, câteva momente din viața ei și-l roagă să dea și P. S. Sa binecuvântarea asupra începutului de an școlar.

Cuvântarea

P. Sf. Episcop al Gibraltarului

Mă folosesc de această împrejurare să exprim mulțumiri pentru cuvintele adresate mie de către Prea Sfințitul Episcop Andrei și de părintele Dr. Nicolae Popoviciu. Când am fost hirotonit preot, acum treizeci de ani, nu cunoșteam existența Academiei teologice de aici. Am aflat despre ele mai pe urmă, când relațiile dintre Bisericile noastre s'au strâns. În urma vizitei pe care Prea Sfințitul Andrei a făcut-o în Anglia, ca însoțitor al Sanctității Sale Patriarhul Miron, am dorit să-l văd la El acasă, să-l văd Eparhia și instituțiile. Vizitarea școalelor de preoți ne interesează foarte mult. Apoi mai spune Prea Sfințita Sa că niciun om, pe baza calităților sale naturale, nu va putea fi preot, niciun om nu va îndrăzni a fi preot fără chemare divină, fără mistune de sus. Hirotonia este o taină. Este foarte natural ca tinerii cu chemare să fie ajutași să-și desăvârșească instruirea; și aceasta e chemarea mare a școalelor de preoți. De când am venit aici — continuă înaltul oaspe — m'a interesat în mod deosebit Academia teologică și am constatat, că studenților li-se dă o atenție deosebită aici, în aceea ce privește educația sufletească, instruirea în disciplinele teologice și practica liturgică. Din cele ce am auzit dela cel doi studenți trimiși de Biserica anglicană aici, am înțeles că fiecare an aduce noi progrese, și prestigiul Academiei teologice crește.

Prea Sfințitul Episcop Harold încheie, afirmând,

că este foarte bucuros că poate să dea binecuvântarea Sa, la acest început de an, asupra muncii și străduințelor ce se vor depune de studenții Academiei teologice din Arad.

După cuvântări, corul teologilor cântă „Pre Sfințitul pânul” și bucată „Vecerni” de Brotniansky, dovădind o frumoasă pregătire și dând speranța unor admirabile realizări pe teren artistic.

La sfârșitul solemnității, Prea Sfințitul Episcop de Gibraltar, semnează în cartea de aur a Academiei și se întreține câteva timp cu profesorii Academiei, apoi împreună cu P. S. Sa Părintele Episcop Andrei, însoțit de secretarul personal, de dl prof. Vintilă Popescu și păr. Cornel Magleru, vicar episcopesc, se îndreaptă spre reședința episcopală, unde s'a servit o masă la care au fost reținuși și profesorii de Teologie.

P. Sf. Episcop al Gibraltarului printre noi

Continuăm cu darea de seamă cronologică des pre vizita P. S. Episcop Harold de Gibraltar, deoarece, deși oprirea sa în orașul nostru a fost de scurtă durată, totuș a fost plină de momente interesante și satisfăcătoare pentru înaltul oaspe, iar pentru noi tericite, văzându-l cât de bine s'a simțit în mijlocul nostru.

Sâmbătă după masă, P. S. Episcopul Harold de Gibraltar, împreună cu secretarul particular dl Roger Howroyd și cei doi studenți eglezii dela Academia noastră teologică au fost conduși de dl. prof. Vintilă Popescu la Timișoara, ca să viziteze bisericile ortodoxe din metropola Banatului.

Distinșii oaspeși au fost așteptași în fața Catedralei în construcție, de către P. C. protopop Dr. Patrichie Țiucra, care i-a condus în tot timpul șederii în Timișoara.

P. S. Sa Episcopul Harold a admirat mult stilul în care se construiește noua catedrală, cum și proporția mărimii, socotindu-o ca pe cea mai încăpătoare biserică dela noi. După ce a vizitat interiorul, strecurându-se printre schele, a trecut apoi în biroul inginerilor constructori și s'a interesat de planul amănunțit al lucrărilor. Cu promisiunea de a veni peste doi ani spre a vedea catedrala terminată, înaltul oaspe și însoțitorii au plecat spre biserică din Iosefin. Aci așteptau preoții I. Imbroane și I. Popa. După vizitarea sf. biserici, P. S. Sa episcopul Harold a ținut să viziteze și așezămintele sociale ale Bisericii, Casa Culturală și dispensariul medical parohial. Din lămurile date de pr. Imbroane, maerle prieten al Ortodoxiei a rămas adânc impresionat de modul practic, în care se dă asistență socială parohienilor.

Din Iosefin, oaspeșii au trecut la Biserica din Fabric, unde au fost întâmpinași de pr. paroh Traian Golumba. Aci episcopul Gibraltarului a observat deosebirea de pictură și s'a interesat de toși pietonii sfântului lăcaș în comparație cu cel din Iosafin.

Apoi, trecând în Mehala și intrând în biserică, P. S. Harold a fost atât de adânc impresionat, în cât a caracterizat interiorul cu cuvântul de „magnific”.

La fiecare biserică din Timișoara, oaspeșii au admirat sculptura în lemn și marmoră, de care s'au interesat dacă este din țara noastră. În afară de biserică, P. S. Sa s'a interesat și de viața economică a

Timișoarei. Când a văzut clădirile nouă și cartierele nouă, cari se redică în acest oraș, a spus că Timișoara îi face impresia unui oraș care abia acum în ultimele decenii și-a găsit busola și merge cu pași formidabili spre o dezvoltare extraordinară.

Duminecă 2 c. după asistarea la Sf. Liturghie la catedrala din Arad și la deschiderea cursurilor Academiei Teologice, despre care facem mențiune specială în altă parte, luând masa împreună cu Corpul profesoral și P. S. nostru episcop Andrei, înaltul oaspe a binevoit a îngădui să fie fotografiat în grădina episcopescă, cu toți cei cari au fost la masă,

În după amieza aceleasă zile, P. S. Episcop al Gibraltarului și cu secretarul Său au fost conduși de dl. Prof. Vintilă Popescu în comuna de graniță Turnu, unde au vizitat punctul de frontieră.

De aci înalții oaspeți și-au exprimat dorința de a vede câteva jocuri naționale românești. În acest scop au fost conduși spre comuna Sâmbăteni. În trecere prin comuna Cicir, P. S. Sa a observat popor mult adunat la o casă țărănească și a oprit să vadă ce este. Surpriza a fost mare și fericită, căci acolo era tocmai un ospăț mare! Coborât în mijlocul sătenilor, P. S. Sa episcop anglican a admirat costumele naționale românești, jocul cum și zestrea miresei, constând din admirabil lucru de mână, care era expus în tinda casei. Însă, cum mirele și mireasa erau le casa acestui dinlău, și cum P. S. Sa dorea să i vadă, dl. prof. Vintilă Popescu a condus pe P. Sfinția Sa în suburbia Micălaca, la locuința locuitorului Florea Pavel, tatăl ginerei. Aci, nuntă și mai mare! P. S. Harold a petrecut câteva minute în mijlocul nuntașilor, observând jocurile și admirând taraful de lăutari. Apoi a intrat în casă unde i s'au prezentat mirele și mireasa, ambii ortodocși români, care — după obiceiul locului a sărutat pe oaspeți. — După ce s'a interesat de vârsta lor și de ocupația ginerei, care era tâmplar, P. S. Sa a făcut miresii un dar de 500 lei, binecuvântând și el cununia lor, recomandându-le să ducă o viață de iubire și cinste. Apoi, strângând mâna tuturor și salutându-i cu cuvântul românesc de „sănătate”, înaltul oaspe, aclamat de mulțime se urcă în automobil, de unde, viu mișcat de manifestarea spontană de simpatie a poporului român, binecuvintează pe nuntași cu cuvintele „God bless you” adică: Dumnezeu să vă binecuvinteze.

Reîntors la reședința P. Sfințitului nostru Andrei, i-a povestit cu multă bucurie și fericire împlinirea de a fi văzut o nuntă țărănească, și mulțumirea de a fi constatat cu această ocaziune bunătatea și ospitalitatea Românilui, cum și respectul lui demn față de o țară bisericăască străină. „Nimic forțat, totul natural și prietenos”, au fost cuvintele cu care a încheiat.

Luni 3. c. înainte de a se pregăti de plecare, P. S. Episcop Harold al Gibraltarului a dăruit P. S. nostru Episcop Andrei un prea frumos volum al ultimei lucrări a profesorului de dogmatică din Oxford, Gondge despre „Biserica Anglicană și Incercările de reunire a Bisericilor”, ca semn al dragostei și prieteniei ce-i leagă; iar tânărul și simpaticul său secretar dl. Howroyd Roger un frumos volum din Shakespeare. De asemenea a dăruit și dlui prof. Vintilă Popescu un volum din lucrările episcopului Anglican Charles Gore. — În schimb P. S. nostru Andrei i a oferit un frumos album, cu fotografiile executate în timpul vizitei din Arad, complectat cu vederi și biserici din Eparhia noastră, — ca amintire a timpului petrecut împreună.

Cu cele mai frumoase impresii despre poporul și Biserica românească dela granița de Vest a Țării noastre și cu adânci sentimente de simpatie față de cei pe care i-a cunoscut în orașul nostru, P. S. episcop al Gibraltarului a plecat în după masa zilei de Luni spre București.

Pe peronul gării, fusese condus de P. Sfințitul nostru și asistat aproape toți preoții din Arad. Din acest prilej veniseră mai mulți profesori și tineret școlar, precum și alți oaspeți, ca să-i deie P. Sfințitului Harold onoruri de despărțire și cu ferbinte dorință de revedere.

Trenul a pornit în cântecul imnului regal englez, executat de corul Școlii normale, care a fost apreciat; la ce P. Sf. Harold a salutat în românește, cu „Sănătate”, și îndreplând binecuvântarea sa peste cei de față, rămași în gară.

Vincențiu Babeș — serbările dela Hodoni.

Comuna Hodoni din protopopiatul Vingei a fost, Dumineca trecută, centrul unei frumoase și binemeritate serbări, în cinstea și pomenirea celui ce a fost Vincențiu Babeș (1821—1907), o personalitate marcantă a vremii sale, în istoria politică, bisericăască și culturală a Românilor din imperiul austro-ungar. Mai mult chiar: El a binemeritat dela întreg neamul românesc, în care semn a fost membru al Academiei Române dela înființarea ei chiar.

La Hodoni, în Dumineca trecută, i-s'a sfințit lespedea funerară deasupra mormântului din biserica din satul natal unde i-au fost aduse, în 1936, dela Budapesta, rămășițele pământești, ale sale și ale soției și doi fii ai săi. Tot aceeași zi, i-s'a inaugurat bustul, lângă biserica din Hodoni.

La aceste serbări, — la cari a participat multă lume românească, de intelectuali și popor, mai ales din Banat, a fost de față și P. Sf. Sa Părintele episcop Dr. Vasile Lăzărescu al Caransebeșului, care a pontificat toate slujbele sfinte ale zilei, cuvântând la sf. liturghie, stropind cu aghiazmă bustul și deschizând seria cuvântărilor, lângă bust.

La acesală serbare au fost de față și reprezentanții autorităților politice și culturale, în frunte cu Exc. Sa Domnul Dr. Alexandru Marta, rezidentul regal al Ținutului.

Cu acest prilej, P. Sf. Sa Părintele episcop al nostru, care era împedecat de a participa în persoană la serbările din eparhia Sa, având oaspe distins pe P. Sf. Episcop al Gibraltarului, — a delegat pe Păr. consilier-referent cultural Dr. Gh. Ciuhandu, care a slujit la sfintele servicii ale zilei și a ținut cuvântul de pomenire la slujba parastasului.

Erații Bănățeni în special, dimpreună cu toți participanții, prin jertfă de ban și de energie, la pregătirea de aducere acasă a familiei Babeș și de aranjarea acestei pioase și reușite serbări — despre care regretăm că nu ne îngăduie spațiul o mai mare întindere — au făcut un lucru bun, pe care-l relevăm bucurăși.

Cu acest prilej, trimisul P. Sf. Sale a rostit cuvântul de mai jos:

Dăm, acum —

Cuvântul delegatului episcopesc Dr. Gh. Ciuhandu

„Numele cel bun rămâne în veac“
Isus Sirah: c. 41. v. 15.

Ne-am adunat din multe părți românești și mai ales frați din Banat, în acest locaș dumnezeesc, în care se odihnesc de vecl, rămășițele pământesti ale marelui Român, care a fost Vincențiu Babeș, fiul acestei comune.

În slujba dreptății și a binei și a trăit și muncit o viață întreagă, pe mai multe fronturi ale năpăstuitei vieți românești din vremea robiei, și în totdeauna în primele rânduri ale luptătorilor, cu cele mai ascuțite arme ale cugetării și codetului românesc, și încununat de multe și bine meritate izbâzi.

„Numele cel bun“ al dânsului a fost, de multă vreme, bine statornicit, Mai mult decât atât, el a intrat de lungă vreme în Panteonul marilor noștri pildători de simțire și viețuire românească.

Episcopia Aradului, — care l-a avut, după o scurtă profasură, o serie de decenți ca sfetnic și colaborator de prima forță în viața bisericească și culturală, în sinoadele sale, ca și în procesele de despărțire ierarhică — privește cu mândrie spre trecutul, în care râvna și priceperea lui Vincențiu Babeș l-au scris atâtea pagini de istorie. Dar episcopia noastră privește și cu recunoștință către memoria lui pilduitoare, pe care o socotește drept factor educativ de prima forță și pentru viața noastră românească întreagă.

Astăzi, când oamenii de inimă și înțelegere, convinși de necesitatea cultului celor mari ai noștri, l-au așezat d'asupra mormântului o admirabilă lespede de comemorare, iar lângă sfântă biserică aceasta și o statuie, Preasfințitul nostru episcop Andrei — care e reținut, de câteva zile, de un oaspe distins, în persoana unui episcop anglican sosit la noi, — a ținut a fi datornic și cuvințios lucru, ca cel puțin să mă trimită pe mine aici, pentru a exprima profundele Sale sentimente, ca și pe cele ale eparhiei Aradului, către celce, încă în viață fiind, și-a făcut între noi „nume bun“, care „rămâne peste veacuri.“

A stărui prea mult în cuvânt lângă locul de vecinică odihnă al acestui mare om al faptelor românești, mi-se pare a fi o zăbovire de prisos și o tulburare a păcii lui.

Clipa de față este, și trebuie să fie — a reculegerii noastre sufletești și a revenirilor noastre la datorii, pe cari, de o vreme, prea le-am înmormântat în vorbărie.

În acest înțeles, al reculegerii și al revenirii, am, cinstea să exprim, memoriul marelui Vincențiu Babeș omagiul recunoscător al eparhiei Aradului și al Preasfințitului episcop Andrei, și să aduc binecuvântările Sale arhieresti, cu dorința următoare:

„Numele cel bun“ al lui Vincențiu Babeș și pilda vieții lui să rămână, în veac, semn de chemare pentru celce-l au în mijlocul lor și pentru toți ce s'au legătul în slujirea Bisericii noastre și a Neamului românesc. Amin!

Preoții și fumatul

Chestiunea am pus-o și noi, în mod incidental, nu de mult, din prilejul unei măsuri canonice, de opreliște relativă, luată de I. P. Sf. Sa Părintele arhiepiscop-mitropolit dela Cernăuși.

De atunci am avut prilej s'auzim păreri în cauză

și să vedem preoți fumători pe stradă. Nici nu aveam pretenția să suprimăm noi, printr'o scurtă notiță de tipar, o veche obișnuință, pe care așa de mulți o practică în public, cu pasiune chiar.

Cele ce avem de spus în cauză, să le începem cu o mărturisire: Celce scrie acestea încă este din cei ce au apucat răul obiceiul al fumatului; dar de când am îmbrăcat reverenda, n'am mai fumat nici pe stradă și nici înainte de a slugi sf. liturghie, ori de a o asculta măcar. Alți preoți, însă, nu-și impun aceasta îngrădire dela o asemenea obișnuință, rău văzută din partea enoriașilor. Iar alți preoți merg așa de departe — de pe urma obiceiului unor preoți de alte confesiuni, — în cât nu știu să renunțe la fumat nici în prealabil de slugirea sfintei liturghii, Așa fiind, firește, problema trebuie pusă și lămurită, în vederea unei măsuri, cu caracter canonic chiar, ce ar fi de luat și din partea Bisericii noastre.

Zic: „și din partea Bisericii noastre“, deoarece în episcopia unietă din Lugoj s'au luat deja măsuri în cauză, prin ordinul circular episcopesc, cu No. 2640/1938 dela 29 Iunie a. c.¹⁾

Chestiunea e de interes; deci reproducem și noi o pa te din circulara respectivă, după cum urmează:

„Unii preoți tineri, cari au studiat în seminarii latine, fără să-și ia asupra sarcinile impuse de disciplina Bisericii latine, cum sunt celibatul, recitarea zilnică a laudelor dumnezeesti și celebrarea zilnică a sfintei Liturghii, și când nu ești dator, în privința disciplinei răsăritene, pe care nu au studiat-o, sunt foarte neorientați; și dacă au nenorocul să fie fumători, fumează fără nici o jenă chiar și înainte de a se apropia de sf. Altar. E curios, că doi oameni de frunte, cari au scris despre pregătirea la sf. Liturghie, răposatul canonic Dr. Izidor Marcu și actualul director al liceului din Beiuș, Dr. Nic. Flueraș, nu pomenesc despre acest lucru, nici măcar cu un singur cuvânt, cu toate că pentru arhideceza de Alba-Iulia și Făgăraș este lege pozitivă.²⁾

„Marele săbor, ținut în Alba Iulia la 14 Sept. 1700, oprește fumatul peste tot: „Cari preoți sunt adevărați, și vor trage tăbac măcar în ce feliu de chip, să se birșuguiască cu 12 florinți“ (I. M. Moldovanu, Acte sinodale ale Bisericii românești de Alba-Iulia și Făgăraș, tom. II. Blaj 1872. pag. 122). Rațiunea care a îndemnat Sinodul să sancționeze așa de aspru pe preoții fumători, nu numai înainte de a celebra sf. Jertfă, ci oprindu-i dela acest lucru peste tot, este scandalul ce-l dă preotul poporului credincios, care înainte de a se cumineca, nu ia nici apă în gură. Acest lucru apare, în toată evidența lui, în actele săborului mare, ținut la Blaj la 3/15 Iulie 1833, unde se enunță: C(inștiții) preoți, precum au datorie, ca ei să fie lumina lumii și sarea pământului, să ia aminte, nu cumva prin purtarea rea să deie ceva sminteală poporului. Deci care s'ar afla cumcă sudue, sau petrec prin făgădăuă cu prostimea dimpreună, sau pipă pe dealungul satului înaintea obștii, prea c(inștiții) protopopi să-i pedepsească cu 12 fl. nemț. în valută“ (Canonul 7, în: Moldovanu, op și tom cit. pag. 65) Iar sinodul arhidecezan, ținut în Blaj la 20—22 Oct. 1869, care este cel mai bogat sinod diecezan din întreaga noastră provincie bisericească, vorbind despre pregătirea la sf. Liturghie, în can. 22 lit d), poruncește preoților: „Se vor reține dela pipat înaintea celebrării sfintei Liturghii“ (Op. și tom. cit. pag. 14). Citind desbaterile acestui sinod, constatăm, că propunerea comisiei a fost găsită așa de înțeleaptă și de necesară, încât nu s'a găsit nimeni,

¹⁾ Vezi „Sionul Românesc“, No. 11—12 din 5 Iulie a. c. pag. 55—57, reproduc în parte și în „Unirea“ dela Blaj, No. 29.

²⁾ Foaia „Unirea“ a omis acest pasaj.

care să ia cuvântul, fie pentru a sprijini propunerea, fie pentru a combate“.

După aceasta expunere istorică, Excelența Sa — titlatura aceasta o reproducem din organul oficial diecezan dela Lugoj — Episcopul trece la o seamă de constatări mai întâi pe cari le spicuim: Că i-au venit plângeri, din Banat, ca și din părțile ardelenene, împotriva unor preoți, cari au fumat înaintea sf. liturghii, scandalizând pe oamenii cu frica lui Dumnezeu; că răposatul mitropolit Dr. Vasile Suciu dela Blaj — un pasionat fumător, căruia i se amputase un picior — după lămuriri categorice pe cari le primise din rostul profesorilor universitari Dr. Iacobovici și Dr. Hațieganu, i a spus o episcopului din Lugoj, că „îngara i-a lăiat piciorul“.⁹⁾ Se adaogă și aceea, că „în Roma, de vezi pe stradă vreun preot fumând, se știe, că este venitură, care nu cunoaște disciplina romană, vr'un American sau Neamțori vr'un oriental“.

Din temeiurile arătate, Exc. Sa, cu provocare la hotărârile Conciliului I provincial (titl. II, capitol IV, articol 3) a luat pentru episcopia Lugojului măsurile următoare:

1. Fumatul, de ori ce fel, este strict oprit tuturor preoților, diaconilor, lectorilor din dieceza Lugojului mai înainte de ce ar celebra, respective ar diaconiza ori lectora la sf. Liturghie; această opreliște este făcută nu numai pentru stradă, ci chiar și în cameră, ori în alt loc orișicare, unde poate fi văzut.

22. Contravenienții vor fi pedepsiți mai întâi cu dojană, apoi cu bani; iar dacă scandalul se repetă, potrivit cu scandalul contravenienții vor putea fi suspendați; iar diaconilor și lectorilor li se va putea amâna conferirea gradelor celorlalte de hirotonie.

Dispozițiile aceste au intrat în vigoare, deodată cu publicarea lor, la 5 Iulie a. c.

Disciplina Clerului.

De Arhimandritul *Paladie*.

Trad. de Pr. A. *Cuznețov*

Din Sf. Scriptură, Sf. Tradiție ca și din Istoria bisericească rezultă clar, că Sfinții Apostoli, prin punerea mâinilor asupra urmașilor lor nemijlociți: Episcopi, presbiteri, li-au transmis darurile Sfântului Duh, dintre care și acela de a conduce Biserica lui Hristos. Prin punerea mâinilor apostolești, dumnezeiasca putere a Sfântului Duh se pogoară asupra întregii ființe a celui hirotonit. „Măinele Tale m'au făcut și m'au zidit“ (Ps 111, 73).

Omul e o creatură a dumnezeieștilor mâini. Hirotonirea, de asemenea, este crearea din nou. Astfel, în Taina hirotonirei, creatura nouă se înfăptuește, de mâinele Dumnezeiești, prin mâinele arhieriești. După prefacerea Sfințelor daruri cu cuvintele: „Primește odorul acesta și l'păzește pe el până la a doua venire a Domnului nostru Iisus Hristos, când are să-l ceară dela tine“, episcopul dă, celui nou hirotonit, Agnețul. Iar preotul nou hirotonit, aplecându-se asupra Preacinstiului Trup al lui Hristos, se roagă Dumnezeului Puierilor, exprimând dragostea sa față de El, față de turma sa și pentru serviciul său cel nou.

Din Sfânta Scriptură știm, cum Sfinții Apostoli au încredințat urmașilor lor orânduirea în Biserica lui Dumnezeu. „Dar dacă voi zăbovi, să știți cum trebuie să te porți în casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpu și temelie adevărului.“ (Timotei 4,15). Lucrarea de orânduire în Biserica rezultă și din cuvintele: „Scopul poruncilor este dragostea, care vine din inimă curată, dintr'un cuget bun și dintr'o credință neprihănită“ (Timotei 1,5). Credinciosul, de asemenea, este obligat la supunere desăvârșită față de păstorii săi: „Tot așa și voi liniilor, fiți supuși celor bătrâni. Și toți în legăturile voastre să fiți împodobiiți cu smerenie. Căci Dumnezeu stă împotriva celor mândri, dar celor smeriți le dă har“. (Petr. 5,5). „Ascultați de mai marii voștri și fiți-le supuși, căci ei priveghează asupra sufletelor voastre, ca unii cari au să dea socoteală de ele; pentruca să poată face lucrul acesta cu bucurie, nu suspinând, căci așa ceva nu v'ar fi de nici un folos“. (Evr. 13,17). Iar în ceea ce privește pravila și canoanele bisericiești, Sf. Părinți au impus urmașilor și credincioșilor îndeplinirea și păzirea lor cu toată strictețea. „Zic dar: umblați cârmuiți de Duhul, și nu împliniți poftele firii pământești. (Galateni 5, 16). „Însă la aceea am ajuns, cu acelaș drept să viețuim, aceeaș să gândim“ (Fil. 3, 16).

În timpurile apostolice și ale perzecuțiilor contra Bisericii, până 'n veacul al treilea, vedem o armonie deplină între păstori și credincioși. În timpul acela, pentru conducătorii Bisericii ca și pentru credincioșii în viața lor particulară și în raporturile lor reciproce, Sf. Scriptură și Sf. Tradiție erau singurele norme de conduită, la cari ei au ținut cu sfințenie. Ușuraticii și indiferenții, în chestiunile credinței și ale Bisericii n'au avut cuvânt în comunitatea primilor creștini Membrii comunității creștine de atunci au văzut în conducătorii lor pe adevărații părinți, învățători și îndrumători, la cuvântul cărora se supuneau fără rezerve. La rândul lor, Părinții Bisericii, fiind inspirați de zelul apostolic, s'au arătat ca niște faruri luminoase în Biserica lui Dumnezeu, stâlpi nezdruccinași ai credinței și ai sfințeniei.

Odată cu proclamarea libertății pentru credința creștină prin edictul dela Milano, de Împăratul Constantin cel Mare, viața bisericii creștine s'a schimbat. Primind mult așteptata libertate de a predica și de a mărturisi, Biserica a crescut, s'a împodobit cu hramuri mărețe, cu serviciu religios impresionant și, în general, viața externă s'aschimbat, ceea ce n'a rămas fără efect și asupra vieții sale interne.

Cu edictul dela Milano s'a sfârșit epoca luptelor Bisericii cu vrăjmașii săi externi; dar, imediat apoi, Biserica a fost silită să înceapă o luptă nouă cu vrăjmașii noi din sânul său: cu ereficii și schismaticii. Atunci vedem că o mulțime de membri ai ei n'au știut să pătrundă întreaga adâncime a învățătorei creștine. O mulțime de îndoelnici și de aceia, cari n'au putut să-și însușească smerenia creștină, dragostea către Dumnezeu și supunere fără condiții Voinței Lui, Oamenii fără convingere în credința cea nouă, fără dragostea cea adevărată, din cauza mândriei lor și a înțelepciunii lor false, s'au abătut din calea cea adevărată, devenind astfel dărâmători ai unirei creștine. Ei „au împărțit haina lui Hristos“; au subminat disciplina Bisericii, manifestând opere față de cuvântul lui Dumnezeu, și față de Tradiția Bisericii. În lupta sa contra acestor fenomene triste, Sf. Biserica, fiind apos-

⁹⁾ „Unirea“ omite și acest pasaj.

toică după structura sa, a folosit, pentru întărire, organizare și apărare, aceleași mijloace, cari au fost întrebuițate și de Sf. Apostoli, convocând sinoade.

Ereții și falșii învățători, atunci ca și în zilele noastre, și-au dat seama, că numai dărâmând disciplina Bisericii, pot spera la oarecare succes al ideilor sau planurilor lor, adevăca cu toții și-au dat silința să schimbe acel raport ideal, ce a existat după exemplul și continuitatea apostolică — dintre cler și mireni.

Istoria bisericească ne stă martoră, că viața bisericească a ajuns culmi nebănuite în toate manifestările ei și mai ales în realizarea poruncilor Dumnezeuști, d'abia atunci, când disciplina bisericească a fost la înălțimea convenită și când ea s'a răzimat pe unire completă și desăvârșită dintre Cler și mireni, când de fapt, ea a trăit cuvintele Dumnezeuști: „Ca toți una să fie precum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine”. (Ioan 17, 21).

Acum trecem la principiul disciplinei, adevăca vom vorbi despre acele norme, pe cari preotul trebuie să le urmeze în baza poruncilor Dumnezeuști, ca să devie „păstorul cel bun”.

În viața de toate zilele fiecare creștin, după cuvântul apostolic, este un îndrumător al celor din jurul său, cu cari se poartă cu blândeță și bunăvoință. De aici, părinții poartă responsabilitate deosebită pentru copiii lor, guvernul pentru cetățeni, justiția pentru infractori, iar șefii pentru subalternii lor.

Fii „arătură” nemincinoasă!

— MEDITAȚIE. —

De Pr. Gh. Perva

Alesul sămânței, semănatul, e o lucrare agricolă din cele mai însemnate și totodată dintre cele mai simbolice. De aceea și întâlnim o mulțime de proverbe și învățături biblice în legătură cu sămânța ori semănatul. Chiar și cântarea bisericească aduce vorbă de semănatul în „austru cu lacrimi dumnezești” și de seceratul cu bucurie.

Într'adevăr, cu ce s'ar putea compara mai reușit cuvântul de bine, decât cu grăunțul gata de-a rodi cu belșug și desinteresare?!

Cât de importantă lucrare e semănatul și în domeniul spiritualului, o dovedesc tratatele de pedagogie, obligativitatea învățământului și râvna unor ideologi de azi, printre rândurile tineretului.

Parabola semănătorului ne arată, câtă risipă de Cuvânt dumnezeesc trebuie să se facă, pentruca să ai cât de cât ce seceră. Trei părți din sămânța Cuvântului dumnezeesc pierе în inima bătătorită, împietrită și îmburuienată a oamenilor și numai a patra parte rodește.

Se stăruie mai mult în ea, asupra locurilor în cari se aruncă sămânțe; asupra sufletelor. Sămânța rea, „eresurile cari trebuie să fie” (I. Cor. XI, 19) și „smintelile cari trebuie să vină” (Mat. XVII, 7) sunt înfierate în alte locuri. Sămănătura dușmanilor însă: presa, conferința tendențioasă, literatura imorală, predica sectară — cu un cuvânt, zizania care nu merită nici smulsă, fiindcă perirea ei și așa e sigură — poate nu păgubește atât de mult împărăția lui Dumnezeu, cât însăși existența sufletelor improprii pentru semănătura bună.

Motiv, ce ne îndreptățește să facem răspunzători

de creștinătatea lumii acestea, și pe ascultătorii de cuvânt dumnezeesc. Exegetul Lagrange, în legătură cu această parabolă spune: „Iisus nu grăia în parabole pentru ca să nu vadă oamenii, ci fiindcă nu volau să vadă”.

Sămânța bună, este. Semănători, sunt: „Vai mie își zice și cel mai rău preot — dacă nu bine vestesc” (I Cor. XI, 16). Anotimpul semănatului, e fiecare zi din an. Sunt rari, însă, sufletele răbdătoare; cari, în-tocmai ca și pământul bun, să nu „trișeze”; să nu „lapede” sămânța bună înainte de a fi ajuns la maturitate.

Câte pogorăminte nu face Biserica în căutarea de pământ bun! Își împrăștie învățătura cu orice prilej pe toate căile. Prin pagina ori rubrica duminicală, aproape a fiecărui ziar; așezată printre atâtea expuneri diverse. Prin radio, film, literatură; la toate întrunirile, până și la cele sportive. Câtă cheltuială de Cuvânt dumnezeesc! Unde nu trebuie să cadă el! Pe ce uscăciuni, prin ce hățișuri, în dorința de a se însuși!

Suflete, lasă-te însemnătat de adevărul Bisericii. Fertilizează-te.

Nu fii arătură de lângă cale. — Pe cale atâția trec! Atâtea se expun și se întâmplă! Ca'ntr'o cârciumă. Calea e a tuturor și a nimănui. Pe cale a fost tâlhărit, unul ce mergea spre Ierihon. Nu sta de vorbă cu toți. Nu le asculta pe toate.

Nu fii pământ de pe stâncă. — Nu-ți fie indiferentă învățătura creștină.

Nu fii arătură dintre spini. — Nu schimba învățătura creștină, cu nimic din lumea aceasta; chiar dacă ți-ar veni prin gura ori scrisul celui mai smerit slujitor al altarului: „Luați învățătura mea mai degrabă decât argintul... orice scumpeturi nu pot să o ajungă” (Pild VIII, 10—11).

Despre melodiile noastre

De Diacon Octavian Lipovan

La Academia de muzică din Cluj, la o ședință de muzicologie, între altele s'a pus întrebarea: dacă oamenii din străvechime au obișnuit mai mult vorbirea prin melodii cântate, decât prin cuvinte în stil recitativ, cu sunete aruncate la întâmplare? Eu am susținut, că omenirea din străvechime s'a înțeles mai mult prin sunete melodioase, fiindcă cuvintele raționale erau foarte reduse, în schimb expresiile sufletesti se puteau exprima prin diferite melodii obișnuite, cari, cu timpul, s'au redus la simple sunete îmbogățindu-se vocabularul, degenerând melodia în favorul cuvintelor raționale.

Melodia este limba universală a tuturor popoarelor, fiindcă exprimă stări sufletesti pentru orice omenească, impresionând direct asupra sufletului, este un *grai în care se oglindesc, fără posibilitate de prefăcătorie, însușirile psihice ale omului*. Muzica caracterizează popoare, tradiții, cultură, civilizație; e destul să cunoști operele lui Wagner, și vezi caracterul, disciplina motorizată germană. Melodiile ușoare, dulci ale lui Verdi caracterizează natura italiană. Doinele românești își deschid istoria trecutului, ele descriu dealuri, văi slujbe divine, sufletul blajin visător al românului, care a devenit cunoscut lumii, făcând

pe străini să exclame: un popor care cântă Doina atât de duios trebuie să fie nobil și bun la inimă.

Muzica bisericească rom.-catolică, cu ansamblul ei orchestral, exprimă atotputernicia lumească aparentă, grandomania spirituală. Cântarea bisericească ortodoxă, care nu admite neseriositate, prin expresivizmul glasurilor, manifestă Creștinismul cu trecutul lui, iar blândeța ei este sinceră și supusă.

Melodiile noastre todeauna au fost privite ca inferioare de conducătorii bisericile apusene. Azi când ei recunosc, că melodii bisericești nu mai au, decât motive răzlețe, prelucrate orchestral de diferiți autori, ajungem noi românii depe aceste meleaguri să ne convingem, că melodiile originale ni-au fost păstrate de tradiția Bisericii noastre, și că ele sunt bogate în valori artistice, fiindcă păstrează inspirația ansamblului creștin dela primele veacuri, împreună cu istoria neamului românesc.

Dușmanii poporului românesc ortodox au crezut, că — prin secte, și desbinări puse la cale, cari fac uz de melodiile degenerate ale muzicii profane străine de simțul muzical românesc, ca și prin armoniu și prin orchestră — vor putea desrădăcina simțul muzical ortodox!..

Folclorul muzical depe aceste meleaguri caracterizează întreaga muzică originală românească, care s'a născut din influința glasurilor bisericești ortodoxe dela formația noastră ca popor creștin. In muzica bisericească nu se creiază subiecte sau teme melodice, ci se păstrează. Melodiile glasurilor bisericești nu au autori specialiști, ele se dezvoltă natural în cursul veacurilor, iar acela care adaugă sau elimină ceva din melodiile glasurilor, sau compune melodii populare bazat pe caracterul muzicii acestei regiuni, *a creiat variante melodice din subiecte etnice românești*.

Muzica populară bănățeană mai păstrează încă motive melodice românești, dar influința armonică populară sârbească o înecă, fiindcă autorii muzicieni fac artă în stil Wagnerian, și aranjază armonii cu caracter sârbeșc; totașa și în muzica bisericească din Bănat se evidențiază tot mai mult tradiția armonică sârbească, iar școala melodiilor bisericești nu o caută în originalitatea muzicală românească, ci imitează progresul ansamblului muzical sârbeșc.

Autorii de „liturghii“ în sens muzical, cari creiază în răspunsurile liturgice inspirații personale cu influințe din lucrările clasice sau moderne nu clădesc, ci zădărnicesc progresul muzicii ortodoxe românești.

Muzica noastră tradițională cu glasurile noastre oăstrate și nealterate cu broderii sau influințe melodice străine, interpretate în simplitatea ei naturală, va păstra caracterul românesc ortodox și va progresa spre un stil armonic românesc, atât în progresul muzicii bisericești ortodoxe, cât și în muzica populară.

Legea lui Hristos și munca creștină

De: Pr. Ioan Faur.

Singura posibilitate în lume de a da unui popor cultura adevărată, pacea creștină și buna înțelegere între sine este stăpânirea patimilor

și această stăpânire se face prin legea lui Hristos și prin munca creștină.

În timpurile vechi, când Roma, cetatea biruințelor din lume și Atena focarul științelor în vremea decadentei morale se prăbușiră, din Răsăritul îndepărtat s'a născut Divinul Hristos. Cu venirea Mântuitorului în lume, a venit o nouă evanghelie pe pământ care a sădit în sufletele bunilor creștini credința într'un singur Dumnezeu adevărat, care este idealul desăvârșirii sufletești a omului. Noua evanghelie a născut o nouă credință care ca și o rază de lumină și căldură a străbătut întreg pământul, și această credință nouă este legea lui Hristos adusă pe pământ.

Cu venirea lui Hristos pe pământ a încolțit sâmburele creștinismului care în decursul vremurilor s'a dezvoltat în arborele puternic al creștinismului la umbra căruia se adăpostește astăzi întreaga lume. Acest creștinism ne-a adus obiceiurile cele mai frumoase și datinele cele sfinte, ne-a unit într'o singură limbă, ne-a păstrat credința în Sf. Biserică ortodoxă, care a fost, este și va fi, păstrătoarea și apărătoarea neștirbită a credinței lui Hristos.

Legea lui Hristos, atât în trecut cât și în prezent invită omenirea la muncă, poruncindu-ne tuturor să muncim, căci munca este viața, sănătatea, mulțumirea și fericirea noastră. Prin muncă omul ajunge la deplina înflorire a puterilor sale trupești și sufletești. Că munca este nu numai scopul omului pe pământ, ci chiar și dorința și porunca lui Dumnezeu, putem vedea și din Sf. Scriptură. „Și-a luat Domnul Dumnezeu pe omul care l-a făcut și l-a pus în ralu desfrătărilor ca să-l lucreze și să-l păzească“ I. Moisi 11₁₈; 11₁₉; Tes. 2₅; Iov 5₇; Prov. 28₁₉; Fapt. Ap. 18₃; I. Tes. 2₉; Ps. 127₂; Cor. 9₁₂.

Cea mai frumoasă pildă de viață petrecută în lucru este viața Mântuitorului Hristos, care a lucrat pentru binele, mântuirea și fericirea noastră. „Tatăl meu până acum lucrează și eu lucrez“ zice Mântuitorul. (Ioan 5₁₇.) Iar Sf. ap. Pavel zice: „Cine nu lucrează să nu mânânce“.

Munca este darul lui Dumnezeu prin care ne iubim unul pe altul, ne face milostivi față de aproapele, cunoșcători ai darurilor lui Dumnezeu, iubitori de adevăr și dreptate.

Este timpul suprem când trebuie să vedem, că fiecare moment își are lucrul său, în care trebuie să muncim, căci timpul petrecut în muncă își are răsplata înaintea lui Dumnezeu. Și pentru ca să avem parte aici pe pământ de pace și mulțumire, iar dincolo de fericirea cea veci-

nică, să căutăm să ne îndreptăm calea vieții spre drumul cel drept care duce la adevărul și dreptatea Dumnezească. Drumul desăvârșirii, adevărului și dreptății îl vom găsi trăind legea lui Hristos cu cuvântul și cu fapta.

Biserica Ortodoxă*)

de Dr. I. H. Oldham și Dr. W. A. Wieser

Trad. de P. F.

În timp ce Biserica rom. cat. este în mod esențial un corp constituit legalmente, Biserica Ortodoxă nu; înainte de toate, ea este o instituție, o comunitate culturală, cu o viață în Iisus Hristos, guvernată de Sf. Duh. Ortodoxia are în comun cu catolicismul roman faptul că ea acceptă tradiția, ca un organ al revelațiilor divine, însă ea înțelege prin tradiție „adevărurile care, venite (orimito) din partea Mântuitorului și a Apostolilor, au fost transmise prin Părinți, și care sunt mărturisite în mod unanim și continuu în Biserica¹⁾; cum Biserica Ortodoxă nu posedă un organ în activitate permanentă, pentru a interpreta tradiția, ea nu prezintă doctrina sa sub o formă închisă și detaliată.

De aceea, nu este ușor a expune atitudinea ortodoxă, asupra punctelor unde autoritatea sinoadelor ecumenice ale primelor secole nu s'a pronunțat. Concepția despre Biserică este unul dintre aceste cazuri. Vorbim la început de punctele unde — în general — este un acord.

Concepția ortodoxă despre Biserică este inseparabil legată de doctrina care exprimă cuvintele binecunoscute ale lui Atanasie: „Hristos a devenit om, pentruca noi să devenim sfinți”, Biserica poate fi reprezentată de atunci ca fiind „cerul pe pământ”. Și iată o idee care revine des în liturghie: „Când noi ne găsim în casa mării tale este ca și cum ne-am găsi chiar în cer”. Sau cum zice profesorul Florovsky: „Partea obiectivă a Bisericii este succesiunea sacramentală neîntreruptă a ierarhiei... Partea subiectivă este fidelitatea față de tradiția apostolică; o viață trăită după această tradiție, ca într-o împărăție trăitoare de adevăr... Caracterul universal al Bisericii se manifestă cu cea mai mare strălucire în aceasta: experiența Bisericii, din toate timpurile. În viață și existență, timpul este în mod misterios transcendent, dominat; timpul *suspendă* cursul său.. Biserica este imaginea vie a eternității în timp.”²⁾

Biserica este unitatea mistică sacramentală a tuturor credincioșilor (morți, prezenți și viitori) între ei, și cu Capul unic al Bisericii, Iisus Hristos. Episcopii sunt succesorii Apostolilor și acest fapt constituie caracterul apostolic al Bisericii; de fapt, Biserica prin sfânta hirotonire e păzită de orice schimbări sau de întreruperea înățăturii și asigură succesiunea apostolică, drept dar al Sf. Duh. Biserica este infailibilă în

calitatea ei de Cap al lui Hristos, care este Capul Bisericii, adică al Corpului Său, și care întotdeauna îi dă viață și o conduce, astfel încât este imposibil ca ea, (Biserica) să cadă în eroare, Hristos fiind *adevărul însuși*.. Un episcop, în mod personal, sau o Biserică locală, particulară și limitată, poate să greșească, însă Biserica în ansamblul ei este infailibilă (Christostomos, arhiepiscopul Atenei, la Conferința de la Lausanne!..

Atitudinea Bisericii Ortodoxe față de celelalte Biserici, este caracterizată prin două convingeri. Deoparte, Biserica Ortodoxă este Biserica adevărată, unica Biserică sfântă, universală și apostolică, mărturisită în Credeu; de altă parte, Biserica Ortodoxă recunoaște în celelalte Biserici, membrii reali, deși imperfecti, ai Corpului Lui Hristos. Delegații ortodocși la conferința de la Lausanne, „Foi et Constitution” (Credință și Organizație) declară că unitatea nu se poate reface decât fondată pe credința comună a Bisericii indivizibile a celor 7 sinoade ecumenice. Însă, în același timp Patriarhul ecumenic, în enciclica sa din 1920, propune relații mai intime „care nu sunt împiedecate de diferențele doctrinale existente între ele”³⁾ și de altfel, Bisericile Ortodoxe cooperează fără rezerve cu diversele grupuri ecumenice.⁴⁾ Unitatea sacramentală nu se poate conta decât pe un acord dogmatic. Însă cu puțină răbdare, o colaborare în activitatea comună este posibilă.

În atitudinea sa față de lume, Biserica Ortodoxă tinde a transforma mai degrabă lumea în interiorul ei decât în exterior. Ceiace se exprimă des prin termenul „transformarea lumii după chipul Bisericii”, voind să zică că, viața supranaturală a Bisericii trebuie să hrănească societatea întreagă. În virtutea credinței sale ferme în caracterul cosmic al revelațiunii, care-i permite a vedea, sub multiplele aspecte ale naturii și ale societății — simbolice ale adevărului creștin —, Biserica Ortodoxă nu trasează o linie de demarcare netă între sfânt și profan.

Despre ce să predicăm

16 Octomvrie. Duminică XXI după Rusalii. Sfântul Evanghelist Luca în pericopa de azi ne descrie una din cele mai frumoase pilde spuse de Mântuitorul. Pilda Semănătorului. Chiar acum în acest ar o timp, este și foarte actuală. Se va putea vorbi deci și din punct de vedere agricol, arătând care este rezultatul seminței curate și sănătoase, a minții la vreme și rațională. Vom arăta apoi și înțelesul spiritual al parabolei, pe care de altfel îl arată însuși Mântuitorul.

Sămănătorul, cel ce seamănă sămânța bună este Fiul omului. El a împrăștiat între noi acea sămânță, din care au răsărit și s'au sporit fiii cei buni și blânzi, cei aleși ai lui Dumnezeu. Ogorul unde s'a semănat și se seamănă mereu această sămânță este toată lumea unde s'a întinsat împărăția lui Dumnezeu, unde a prins rădăcini și s'a răspândit Biserica lui Hristos. La început Dumnezeu a trimis pe aleșii săi Profeții, cari semăneau cuvântul lui Dumnezeu în numele Lui,

*) Redăm traducerea capitolului „Biserica Ortodoxă” din studiul a doi protestanți Dr. I. H. Oldham și Dr. W. A. Wieser și Hoopt, intitulat „La Mission de l'Eglise dans le Monde”. Ed. Je Sers, Paris 1937. Cartea a fost publicată pentru a o pune la dispoziția delegaților la conferința de la Oxford, pag. 30-34.

¹⁾ Report of the Joint Doctrinal Commission indicat de Patriarhul ecumenic și arhiep. de Chanterbury 1932.

²⁾ The Church of God, 1934.

³⁾ Dacă Bis. noastră ia parte în mod activ la conferințele ecumenice se datorește faptului, că ea voinște să-și facă cunoscut punctul său de vedere și să satisfacă interesul protestanților față de comorile Ortodoxiei. (Nota traducătorului).

⁴⁾ Colaborarea Bisericii Ortodoxe este plină de bună voință, în schimb ea are și rezerve. (Nota traducătorului).

iar la plinirea vremii a trimis între noi pe Fiul său — Cuvântul întrupat — ca să lucreze și să însămânțeze ogorul sufletelor noastre. Într'adevăr mare fericire pentru cei da odinioară cari au putut privi în trup pe Dumnezeulescul semănător. Dar după cuvântul Lui mai fericii cei ce — chiar dacă n'au văzut au crezut — și ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc (Luca 11²⁸). În asemănarea sufletului omenesc cu pământul de lângă cale, cu pietriș și cu spini, vom zice, că este foarte posibil ca sămânța de lângă cale să nu fie călcată în picioare; că pietrișul de umezeala de sus, dela un timp se moale și se sfarmă; că spinii pot fi pliviți la vreme, altfel dacă acestea nu i-ar putea, Dumnezeu nu ar risipi sămânța — cuvântul său — lângă cale, pe piatră și între spini. (Omiliile sf. Ioan Gură de Aur) De suntem astfel de pământ, să ne silim a-l prefaca — cu darul de sus — întru pământ bun în care să se vadă din belșug roadele cuvântului divin. Să nu ne împietrim inimile să ne deschidem urechile sufletului, să primim cuvântul și să-l păzim cu sfințenie, altfel și pe noi ne va ajunge blestemul rostit de Dumnezeu asupra fiilor lui Israel pentru împietrirea inimii lor (Amos 8₁₂).

Cronică

† **Mareșalul Alex. Averescu** a încetat din viață în noaptea de Dumineca trecută spre Luni, în vârstă de 79 ani, în capitala țării. Unul din cei mai glorioși generali ai războiului desrobitor, deci, a intrat prin poarta morții pământeste în nemurirea istoriei recunoscătoare a Românilor reînchegați în stat național, pentru a cărui realizare — prin arme mai întâi, după aceea și prin mijloace politice — s'a străduit marele defunct. Cine din cuprinsul Neamului nu-i cunoaște vredniciile și stăruințele de general, bărbat politic și român adevărat? Inregistrăm acest deces, adăogând că guvernul țării a hotărât să-i faca funerarii naționale. Înormântarea i s'a făcut în consecință, Joia trecută, iar rămășițele pământeste i-au fost așezate de veci, la Mărăști, unde în calitate de comandant a condus la biruință Armata II.

Odihnească în pace!

„**Sectarii din oficiile publice**” e titlul unui întemeiat articol din „Știrea”, scris de: ct. Semnalăm și noi durerosul adevăr, descoperit acolo, că oficiile de Stat, la frontieră, ni sunt împânzite cu tot mai mulți sectari și alți eterodocși, cari se simt mai bine în comunitatea sufletească a străinilor. Consiliul eparhial are dosare multe, de stăruitoare intervenții în asemenea chestii, adresate autorităților de pe vremuri, dar fără rezultat, cum semnaleză și „Știrea”. Semnalăm, bucuroși, atitudinea în cauză a acestui organ, și am fi bucuroși, ca „Știrea” însăși și colaboratorul său să meargă

mai departe, pe firul constatărilor concrete, de servicii publice și nume de sectari. Da, pentru ca să se continue acțiunea de lămurire și de îndreptarea lucrurilor, și cu concursul celor din afară. În special pentruca să nu se poată zice că numai „bisericanii” nu încap de sectari, cari, în adevăr, sunt o primejdie mai mare pentru Stat, decât pentru Biserică.

Tot așa ar fi de lămurit și marele păcat, național și religios, al aceloră din funcționarii publici, cari trăesc în căsătorii mixte. „Știrea” le-a reprobato și pe acestea. Și să se știe: și în această privință îi stăm alături, din aceleași temeieri.

Internatului de fete ortodox și paraclisului aceluia, dela Beiu și li-s'a pus peatra de temelie în luna trecută, din partea P. Sf. Sale Părintelui episcop Nicolae. Aceste așezăminte erau de mult dorite și necesare acolo. Lucrul a fost pregătit cu chibzuință și afirmat cu tărie din partea Prea Sfințitului Nicolae (oricât de mult se ridică împotriviri nepuțincoase, până și dintr'un cond-lu femeiesc, în coloanele „Unirei” dela Blaj). Astfel, nu peste mult, în Băiușul nostru — devenit centru de catolicism uniet, cu călugări „latini”, trecuți la rit oriental, cu gânduri de propagandă catolizantă — va avea, încurând, un nou internat și un nou paraclis ortodox, pentru eleve, pelângă internatul și paraclisul pentru băeți.

Fie în ceas bun!

Fumatul: am scris despre acest obicei în raport cu finula preotească. Câteva generalități de ocazie mai putem adăoga și la acest loc, cu caracter informaliv. Tutunul a fost adus din America. Spaniolii au fost cari l au împământentit mai întâi în Europa. Preoșii spanioli au fost cei ce au dus obiceiul fumatului la Roma, până și în cercuri clericale, până să se generalizeze în Europa. Papa Urban VIII (1624) a rostit anatema asupra fumatului. Dar unul din urmașii săi, exact la un veac după aceea, au revocat anatema (1724). Când se rostea anatema papală în chestie, zece ani mai târziu, în Rusia, fumătorii erau pedepsiți cu tăierea nasului. În Ardeal, încă a fost oprit prin legi, în veac. XVII, sub pedepse grele codificate la 1697. Dar, în afară de aceste dispoziții ale altora, simțul creștinesc al Românilor din Ardeal încă era pornit împotriva obiceiului fumatului. Icoanele vechi din biserica de peatră dela Gurasadului (jud. Hunedoara) ne stau dovadă. Intre cele vr'o 31 icoane de concepție religioasă populară, în cari figurează dracul în alătea rosturi de pedepsitor al păcătoșilor, se găsește și icoana „duhănarilor”: Un drac adică, cu pipă'n mână și un altul de alături, saltă și se bucură lângă un „duhănar” — fumător sau vinzător de tabac — care e spânzurat de gât, de un copac. Reglementarea românească a „duhănarilor” datează, așadar, de mai nainte de Sinoadele blăjane cu hotărâri împotriva tutunului. Dar noi vrem să subliniem, mai mult decât asta, datorita preotului de a se înfrâna și dela acest obicei, mai ales când slugește sau și numai ascultă sfintele slujbe din Dumineci și sărbători. Ca să n'ajungă cumva, la soarta — „duhănarilor”!

Informațiuni

Serviciile eparhiale centrale su-
făr de un neajuns, ce trebuie înlăturat. Deși
se pusese în vedere, că oricine, având
ceva de aranjat la Consiliului eparhial, se
poate înfățișa în birourile eparhiale nu-
mai după ora 11, totuși regula nu se
ține. Așa apoi, se pierde multă vreme fără
de folos. De aceea reamintim tuturor ce-
lor ce se cuvine să știe: să se aco-
modeze regulei de serviciu, văzându-
și de treburi aici, dacă tocmai e necesar,
numai începând dela ora 11, cu
excepția cazurilor, când cineva e invitat
a se prezenta, în interes de serviciu.

Congresul „Oastei Domnului“ dela O-
radea este convocat pe *Dumineca din 23 Oct.*
în catedrala de acolo. Am primit vestea acea-
sta când se făcea paginarea folii. Deoarece nu-
mărul nostru de față este dublu și vom apă-
rea numai peste două săptămâni, vestim —
încât ne îngăduie spațiul — și îndemnăm pe
toți cei doritori de înfruptare sufletească, să
nu întrelase de a lua parte, și de pela noi, la
Congresul orădanilor, cari și până aci s'au
distins prin râvnă duhovnicească și prin înfăp-
tuirii frumoase cu caracter filantropic-creștin.

I. P. Cuv. Sa arhim. Dr. I. I. Suciuc zace bol-
nav, în sanatoriu Pozsgay din loc, după o operație de
apendicită, căreia i s'a supus, în zilele trecute. Vestim
această dureroasă întâmplare, mai ales pentru cei ce
l-au fost elevi, iar astăzi preoți fiind, se cuvine să l
cuprindă pe bolnavul, în rugăciunile lor.

Intrebări și mici răspunsuri

13. *Din ce loc se slugește Te-Deum-ul: din mijlocul
bisericii, ori din sf. altar?*

Răspuns: Slugirea prețească în general este legată, în
prim loc, de sf. altar. De aceea ne am obișnuit, și la Arad,
în trecut, să săvârșim Te-Deum-urile, dela sf. altar. Dacă aici
ca și în alte părți, slugirea se face și în afară de altar, mai
ales când se slugește în sobor și în special cu Episcopul, nu
este o abatere. Din contră, se pare a fi o reliefare mai
pronunțată a însuși serviciului respectiv. Esențial rămâne,
însă, nu: unde faci Te-Deum-ul, ci: cum și cu câtă asistență
de credincioși îl faci? Căci, pe alocurea, cum am aflat, în
aceasta privință se remarcă absențe de înlăturat.

Raft cu cărți din alte părți.

Inregistrăm următoarele publicații de folclor ro-
mânesc, trecut prin condeiul unui bătrân preot biho-
rean, de a cărui operă de acest fel am făcut men-
țiune și în anul trecut, la pagina 175 a folii noastre.

Fasciculele fac parte din aceeași „Biblioteca

Vaşcăului“ publicată de Pr. Vasile Sala din Vaş-
cou (j. Bihor), acum în continuare:

6. Chiuituri și strigături la joc, 171 pagini

7. Colinde bătrânești, 112 pagini

8. Craiul pruncilor, poveste, 32 pagini

9. Povești din popor, 32 pagini

10. Cei doi grofi, poveste cu haz, 32 pagini.

Toate, continuă să apară în București, la „E-
ditura noastră“. Prețul nu e indicat.

Repetăm: Cinste lucrătorului cu râvnă — în
ciuda bătrânețelor cari aproape de 8 decenii, — spre
pilduire altora, mai tineri!

Anunț

În comuna *Orțișoara*, protopopiatul Vinga, prin în-
ființarea unui post la școala de Stat, în dorința ca a-
cest post să se completeze cu un învățător-preot, a-
matorii sunt invitați să se prezinte la sediul protopo-
pesc din Vinga pentru informații, cel mai târziu până
la 14 Octombrie 1938

Poșta Administrației.

P. O. Oficiul protopop. Vinga este rugat să binevoiască a nu
administra suma de Lei 50 costul inserării anunțului.

Nr 8193/1938.

Concurse

Prin aceasta s: publică concurs cu termen de
30 zile pentru conferirea pe durata exclusivă a anu-
lui școlar 1938/39 a burselor vacante din *Fundațiunea
Teodor Papp*, administrată de subsemnatul Consiliu
Eparhial. Îndreptățiți la acele burse sunt conform li-
terilor fundamentale: a) rudenile fundatorului, b) tinerii
români ortodocși din Giula, care studiază la noi în
patrie c) în lipsa recurenților indicați sub a) — b), ur-
mează îndreptățirea tinerilor români din dieceza Ara-
dului după arondarea sa veche care cercetează școale:
elementare, gimnazii, licee, comerciale, industriale, de
agricultură, militare, academii, universități și institute
teologice.

La concurs se admit și elevi.

Concurenții au să-și prezinte cererile la Consiliul
eparhial subsemnat în termenul concursual cu urmă-
toarele documente în original ori autentificate la vre-
un notar public: 1. Extras de botez din matricula bi-
sericească provăzută cu clauzula oficiului parohial local
că petiționarul și azi aparține Bisericii noastre. 2 Ru-
denile fundatorului să adauge și informațiuni fami-
liare, pentru înrudirea gradului de înrudire. 3. Atestat
de neavere dela dregătoria politică locală, cu date
specificate despre starea materială a părinților concu-
rentului și despre a sa proprie. Rudenile încă au să
prezinte asemenea dovadă. 4. Dovada de studii că în
anul școlar trecut a avut cel puțin media 7,50, iar
universitarii despre toate cursurile, respectiv semes-
trale ascultate și document despre examenele prestate
5. Concurenții să dovedească, cu adeverință dela di-
recțiunea școlii; de au sau nu au bursă și dacă au
ce sumă face aceea. 6. Studenții universitari vor pro-
duce și certificatul decanatului respectiv despre con-
duită și despre aceea dacă mai au sau nu bursă, și
dacă da în ce sumă?

Neobservarea condițiilor de mai sus va avea de urmare, că cererile ajustate defectuos nu vor fi luate în socotință.

Arad, din ședința culturală dela 23 Sept. 1938.

Consiliul Eparhial Arad

—□—

Nr. 8195/1938.

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, pentru conferirea pe durata exclusivă a anului școlar 1938/39 a burselor vacante din *fudațunea* „Episcopului Iosif Goldiș” administrată de subsemnatul Consiliul Eparhial. — Indreptățiți la acele burse sunt conform literilor fundamentale: a) rudenile fondatorului; b) în absența acestora, tinerii români ortodocși din Socodor; c) în absența recurenților indicați sub a) — b), urmează îndreptățirea tinerilor români din Eparhia Aradului cari cercetează orice fel de școale. — Concurenții au să-și prezinte cererile la Consiliul Eparhial subsemnat, în termenul concursual, cu următoarele documente în original ori autorizate la vr'ua notar public. 1. Extras de botez din matricula bisericească, prevăzut cu clauzula oficiului parohial local că petiționarul și azi aparține Bisericii noastre. 2. Rudenile fondatorului să adauge și informațiuni familiare pentru dovedirea gradului de înrudire. 3. Atestat despre starea materială, liberat de dregătoria politică locală, cu date specificate despre starea materială a părinților concurentului și despre a sa proprie. Rudenile încă au să prezinte asemenea dovadă. — 4. Dovada de studii că în anul școlar trecut a avut cel puțin media de 7,50, iar universitarii despre toate cursurile respectiv semestrelor ascultate și document despre examenele prestate. 5. Concurenții să prezinte dovadă dela Direcțiunea școlii: de au, sau nu, vre-o bursă și dacă au, ce sumă face aceea. — 6. Universitarii vor prezenta și certificatul Decanatului respectiv despre conduită și dacă au sau nu vre-o bursă și dacă da în ce sumă?

Neobservarea condițiilor de mai sus va avea de urmare, că cererile ajustate defectuos nu vor fi luate în socotință.

Arad, din ședința culturală dela 23 Sept. 1938.

Consiliul Eparhial Arad

—□—

No. 8194/1938.

Prin aceasta se publică concurs, cu termen de 30 zile pentru conferirea, pe durată exclusivă a anului școlar 1938/39, a burselor vacante din „*Fundațunea Ștefan Antonescu*”, administrată de subsemnatul Consiliu eparhial. Indreptățiți la acele burse sunt conform literilor fundamentale, a) Rudenile fondatorului după frați și soră; b) Descendenții din David Nicoară și Ana, părinții soției fondatorului; — aceștia au preferință; după ei, c) Tinerii români ortodocși din eparhia Aradului, după arondarea sa veche, cari cercetează școale secundare și superioare. — Concurenții au să-și prezinte cererile la Consiliul eparhial, în termenul concursual, cu următoarele documente, în original, ori autentificate de notar public: 1. Extras de botez din matricula bisericească, prevăzut cu clauzula oficiului parohial local, că petiționarul și azi aparține Bisericii noastre. — 2. Rudenile fondatorului să adauge și informațiuni familiare, pentru dovedirea gradului de înrudire; — 3. Atestat de starea materială,

dela dregătoria politică locală, cu date specificate despre starea materială a părinților concurentului și despre a sa proprie. Rudenile încă au să prezinte asemenea dovadă. — 4. Atestatul școlar de pe anul trecut cu media cel puțin 7,50, iar universitarii despre toate cursurile respective semestrelor ascultate și document despre examenele prestate. — 5. Universitarii vor prezenta și certificat de conduită dela Decanul respectiv, cu adausul: dacă au, sau nu, vre-o bursă, — și dacă da, în ce sumă. — 6. Petiționarul să arate: ce eventuală bursă mai au, dovedind cu adevărită dela Direcțiunea Școlii: de au, sau nu au bursă, și dacă au, în ce sumă.

Neobservarea condițiilor de mai sus va avea de urmare, că cererile ajustate defectuos nu vor fi luate în socotință.

Arad, din ședința culturală dela 23 Sept. 1938.

Consiliul Eparhial Arad

—□—

Nr. 8337/1938.

Circulară

Publicăm mai jos Concursul On. Ministeriului Cultelor pentru două lucrări în legătură cu Educația Tineretului prin Străjerie, indemnând C. Preoțime să concureze și ea. Pentru chestiuni de ordin tehnic-sanitar și străjeresc, concurenții vor avea să ceară eventuale informații dela On. Ministeriu al Sănătății și Comandamentului Străjii Țării. Iar pentru chestiuni, cari privesc preoțimea a fost delegat să dele informațiuni P. C. Sa Arhim. Em. D. Antal, inspector general la Ministeriul Cultelor.

Arad, la 3 Octombrie 1938.

† ANDREI
Episcop

Dr. Gh. Ciuhandu
cons. ref. eparhial

Concurs

Pentru Educația Tineretului și promovarea sănătății poporului prin Străjerie.

Admirabila Instituție Regală a „Străjii Țării” săvârșește, de câțiva ani, o operă de educație națională dintre cele mai folositoare în mijlocul tineretului nostru. Slujitorii sfintei noastre Biserici s'au încadrat dela început în această mișcare menită să îndrumeze pe căile cele bune avântul tineretului nostru și să-l pună în slujba marilor idealuri ale neamului.

Aceeași preoțime a înțeles însemnătatea covârșitoare a ofensivelor sanitare, pe care a pornit-o de curând Ministerul Sănătății și se ostenește să-și dea prețiosul ei concurs la această izbăvitoare lucrare.

Pentruca lucrarea preoților noștri pe aceste două tărâmurile pastorale să purceadă dintr'o mai întinsă cunoaștere a problemelor și să se poată desfășura mai sistematic, Ministerul Cultelor va pune la dispoziția slujitorilor altarelor noastre două broșuri de temelnică îndrumare.

Spre a se înfăptui cât mai grabnic acest gând, Ministerul Cultelor și artelor publică concurs pentru două premii de câte 10 000 lei, cari se vor acorda celor mai bune lucrări cu subiectul:

1. Preotul și „Straja Țării”. (Cum trebuie să se încadreze preotul cu activitatea sa, în organizația Străjeriei) și:

2. Preotul și sănătatea poporulul. (Cum poate contribui Preotul la păstrarea și întărirea sănătății poporulul credincios).

Manuscrisele a căror întindere nu va putea trece peste patru coale de tipar, vor fi trimise Ministerului Cultelor și Artelor până cel mai târziu la 1 Decembrie 1938

Trimițătorii vor face pe plic mențiunea: „Pentru premiul Preotul și „Straja Țării” — sau: „Preotul și sănătatea poporulul”.

Lucrurile premiate rămân proprietatea Ministerului cultelor și artelor, care se va îngriji de tipărirea și răspândirea lor în mijlocul preoțimii

E bine ca preoții, cari vor fi inspirați să participe la concurs, să lucreze în colaborare cu un străjer încercat și cu un medic, sau să-și ia în prealabil informațiile necesare și dela conducerea „Străzii Țării” și a Ministerului Sănătății.

Nr. 8097 | 1938.

Concurs

Pentru îndeplinirea postului vacant de *protopresbiter* al tractului *Birchiș*, jud. Severin, se publică concurs cu termen de *30 zile libere* dela prima apariție în organul eparhial „Biserica și Școala”.

Venitele acestui post sunt:

I. DELA PROTOPOPIAT:

1. Retribuțiunea dela Consiliul Eparhial.
2. Birul protopopesc și anume câte 5 (cinci) măsurii à 30 litri porumb în natură, ori prețul de piață, dela fiecare preot ori capelan din protopopiat.
3. Retribuțiunea dela stat, conform bugetului general al Statului.
4. Spesele cancelariei protopopești stabilite de corporațiunile protopopești, conform concluzului sinodal Nr. 62 din 1914.
5. Taxele inspecțiunii învățământului religios și pentru vizitațiunea canonică.

De locuință și local pentru biroul protopopesc, deocamdată se va îngriji viitorul protopop.

II. DELA PAROHIE:

1. O sesiune parohială în extenziunea ei actuală.
2. Stolele legale,
3. Birul preoțesc, câte 5 (cinci) lei dela fiecare număr de casă.
4. Intregirea dotațiunii dela Stat conform legilor în vigoare.

Toate impozitele și sarcinile publice după sesiunea parohială și celelalte venituri le suportă protopopul.

Reflecții la acest post își vor înainta, în termenul concursual, cererile de concurs, însoțite de documentele de calificare prevăzute în art. 53 din Statutul Organic și Concluzul congresual Nr. 111 din 1938, Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad.

Dela concurenți se cere calificare pentru parohia de clasa I (întâi), diplomă de bacalaureat și certificat că au împlinit cel puțin 5 (cinci) ani în serviciul bisericesc sau școlar, cu deplin succes și că prin zelul, capacitatea și diligența lor s'au distins pe terenul bisericesc și cultural.

Arad, din ședința plenară dela 27 Sept. 1938.

2—3

Consiliul Eparhial ort. rom.

—□—

Concurs

Consiliul parohial ort. român din *Adea*, protopopiatul *Chișineu-Criș*, publică concurs *cu termen de 15 zile* dela prima apariție în „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea postului de cântăreț bisericesc, în mod provizoriu.

I. Beneficii:

1. Seta cantorală, care constă din 7. jugh. cad. pământ arabil.
2. Stole dela funcțiuni.

II. Indatoriri:

1. Va instrui școlarii în răspunsurile liturgice, pe una și două voci;
2. Va instrui pe cei ieșiți din școală la cântarea glasurilor;
3. Va suporta toate dările către Stat și comună după pământul cantoral;
4. Va fi îndatorat să asiste la toate funcțiile din parohie.

Concurenții și fără diploma de cantor, dar cu certificat dela Oficiul parohial unde domiciliază, se vor prezenta în vre o Duminică ori sărbătoare în sf. Capelă din parohie pentru a dovedi dexteritatea în cântare și tipic.

Cererea și actele se vor înainta Oficiului protopopesc din *Chișineu-Criș*, adresate Consiliului parohial. Din ședința Consiliului parohial dela 27 Sept. 1938.

Consiliul parohial.

În conțelegere cu: *P. Marșieu* protopop.

2—3

—□—

Concurs

În urma deciziei Venerabilului Consiliu Eparhial din Arad No. 7525/1938, devenind vacantă *parohia a II-a din Zărand* prin transferarea părintelui Constantin Uagureanu, pentru îndeplinirea acestei parohii se publică concurs cu termen de 30 zile dela apariție în organul oficial „Biserica și Școala”, prin alegere.

Venitele acestei parohii sunt :

1. Sesiunea parohială constătoare din 32 Jughere cad. pământ arător, cu drept de pășunat.
2. Una cânepiște aparținătoare sesiei parohiale.
3. Casa parohială cu supra edificată și grădina.
4. Retribuția de bir 800 lei anual.
5. Stolele legale.
6. Intregirea dotației dela stat, pe care parohia nu o garantează.

7. *Parohia e de clasa primă*, dela recurenți se cere calificarea prescrisă pentru clasa primă.

Alesul va avea să catehizeze la școala primară din loc, în clasele la care va fi repartizat, fără altă remunerație și să achite regulat toate impozitele după întreg beneficiul său.

Cererile de concurs, însoțite de certificatele justificative, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Zărand, se vor înainta consiliului Eparhial ort. rom. din Arad, iar recurenți vor cere aprobarea prealabilă a P. S. Părintelui Episcop Eparhial Andrei, pentru a putea concura și învoirea P. C. Părintelui Protopop tractual pentru a se putea prezenta în Sf. Biserică din Zărand, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Dat în ședința extraordinară a Consiliului parohial din Zărand, ținută la 14 Septemvrie 1938.

ss. *Cornel Papp*
Paroh președinte

ss. *Dimitrie Fărcaș*
notar

În conțelegere cu :
Mihai Cosma, protopop 2—3

—□—

Concurs

pentru Școala de cântăreți bisericești

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în școala de cântăreți a Eparhiei Aradului pentru anul școlar 1938/39 se primesc elevi în etate de 17—30 ani, absolvenți de cel puțin 4 (patru) clase primare.

Elevii interni vor plăti pentru întreținere, hrană, locuință și taxe școlare pe anul școlar 1938/39 o taxă de lei 6000 în 2 rate, din care: 3000 lei la înscriere, iar 3000 lei la 1 Februarie 1939.

Elevii externi vor plăti o taxă școlară de lei

2400.

Cererile de admitere vor fi însoțite de următoarele documente :

1. Extras din matricula botezaților.
2. Certificat școlar.
3. Certificat de moralitate dela oficiul parohial.
4. Certificat medical că e complet sănătos și apt pentru funcțiunea de cântăreț bisericesc.

Școala se va deschide la 1 Noembrie 1938 numai dacă se vor înscrie elevi în număr suficient.

Cererile de primire se vor înainta aici până la 15 Octombrie a. c.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 22 Septembrie 1938.

† *Andrei*
Episcop

3—3

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad

—□—

Nr. 8223/1938.

Concurs

În baza Normativului aprobat prin hotărârea Consiliului eparhial de sub Nr. 7730/937, prin aceasta se publică concurs cu termen de 21 zile, pentru obținerea locurilor de favor, cari se vor constata la *Internatul eparhial de fete*, din Arad.

La concurs se admit, în prim loc, ficele preoților din eparhia Aradului, cari au contribuit, prin fondul lor de ajutoare, la ridicarea internatului.

Favorul va însemna reducerea la jumătate a taxei de întreținere în internat.

Pentru obținerea acestui favor se cere și aceea ca, a) petiționarele să fie eleve la vr'o școală secundară din loc și să fi avut conduită ireproșabilă și media cerută de stat pentru burse, ceea ce va trebui să se dovedească prin un certificat școlar; b) părinții lor să fie avizați la asemenea ajutor, neavând nici ei și nici ficele lor avere personală corespunzătoare întreținerii la școală; împrejurare ce va trebui dovedită: cu certificat recerut, scos dela comuna politică și vizat și de oficiu parohial respectiv, și cu adevăriniță despre darea ce plătesc părinții, respectiv eleva petiționară.

Consiliul Eparhial își rezervă să revoace favorul și în curs de an școlar, în caz de conduit nepotrivită ori de lipsă vădită în stăruința la carte.

Arad, la 1 Octomvrie 1938.

Consiliul eparhial ort. român
din Arad.

—□—

1—2

Concurs

Consiliul parohial ort. român din *Grăniceri*, protopopiatul Chișineu-Criș, în urma rezoluțiunii Ven. Consiliu eparhial cu Nr. 7363/1938, publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea parohiei devenită vacantă prin pensionarea preotului Gheorghe Turic.

Beneficiile împreunate cu acest post de paroh sunt :

1. Folosința sesiei parohiale, care constă din 28 jugh cad. pământ arabil.
2. Casa parohială, după renovarea edificiului școlar.
3. Birul preoțesc legal.
4. Stolele legale.
5. Intregirea salariului dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

Parohia este de *clasa I a rurală*.

Parohul ales va servi în Dumineci și sărbători și va predica oridecâteori este de rând, ca săptămânal. Va catehiza la salele și clasele unde va fi împărțit de autoritatea sa superioară.

Va suporta achitând regulat toate impozitele către Stat și comună, după întreg beneficiul său preoțesc.

Concurenții la acest post de paroh, se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare, — având în prealabil avizul protopopului —, în sf. Biserică din Grăniceri pentru a-și arăta dexteritățile în serviciu, oratorie și cântare și a face cunoștință cu credincioșii conformându-se strict dispozițiilor din art. 33 al Regulamentului pentru parohii.

Cererile însoțite de actele justificative adresate Consiliului parohial, ort. român din Grăniceri, se vor înainta Ven. Consiliu eparhial în termenul concursual, îndatorându-se concurenții a cere în prealabil autorizația Prea Sf. Sale Părintelui Episcop eparhial de a putea concura la parohie.

Dat în ședința Consiliului parohial ort. rom. din Grăniceri, dela 14 Septemvrie Ianul 1938.

Preot Octavian T. Turicu ss. Gheorghe Rediș ss.
președinte notar

În conțelegere cu :

P. Marșleu
protopop

3—3

Concurs

Conform rezoluțiunii Ven. Cons. Eparhial ort. român din Arad Nr. 497 | 1938, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din Dud, devenită vacantă prin pensionarea preotului Dionisie Mateeș.

Venitele acestei parohii sunt :

1. Uzufuctul unei sesiuni parohiale în estinderea ei de astăzi, cu dreptul cuvenit de pășune și pădure.
2. Două (2) jugh. cad. 817 st. p. pământ arător și fânaș în „Gura Migeșului” ca răscumpărarea birului parohial.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial.
5. Casă parohială și grădină.
6. Intregirea dotației dela Stat, pe care parohia nu o garantează.

7. Parohia e de cl. I. dela recurenți se cere calificarea prescrisă pentru clasa I.

Alesul va avea să catehizeze la școala primară de Stat din loc fără altă remunerație și să achite regulat toate impozitele după întreg beneficiul său.

Cererile de concurs însoțite de actele justificative adresate Consiliului parohial ort. rom. din Dud jud. Arad, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. român din Arad, iar recurenții vor cere aprobarea prealabilă a P. S. Sale Episcopului Eparhial Andrei pentru a putea concura și învoirea P. C. Sale păr. proto. pop tractual pentru a se putea prezenta în sf. Biserică din Dud, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în ședința extraordinară a cons. par. ort. român din Dud, ținută la 14 Septemvrie 1938.

ss. Dionisie Mateeș
preș. cons. par.

ss. Neța Necșa
notar

În înțelegere cu :
ss Aurel Adamoviciu
protopop

3—3